

ANALÜÜS

mittetulundusühingule Harjumaa Ühisteenuste Keskus volituste andmiseks haldusülesannete täitmiseks

I. Asjaolud

Harku vald peab vajalikuks anda halduslepinguga määratud ulatuses mittetulundusühingule Harjumaa Ühisteenuste Keskus (edaspidi MTÜ) volitused kohalikule omavalitsusele kehtivate õigusaktidega pandud korraldatud jäätmeveoga seotud ülesannete täitmiseks ning riigihangete seaduse §-s 13 sätestatud korras korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldamisega seonduvate ülesannete täitmiseks (edaspidi Haldusülesanne). Haldusülesanne hõlmab endas Harku valla haldusterritooriumil olmejäätmete kogumist, veo ja töötlemise korraldamist sealhulgas teenuste kontsessiooni ja riigihangete korraldamist korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete vedamiseks ja töötlemiseks ja teisi korraldatud jäätmeveo tagamiseks vajalikke toiminguid ning järelevalve teostamist sellega seotud sõlmitud lepingute täitmise üle.

Tulenevalt halduskoostöö seaduse (edaspidi HKTS) § 5 lõikest 1 võib juriidilise või füüsilise isiku volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelevalveks tehtavaid kulutusi;
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HKTS § 5 lõige 2 sätestab, et § 5 lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks korraldab enne haldusülesande täitmiseks volitamise otsustamist haldusülesande täitmist volitama õigustatud ametiisik või organ analüüsi koostamise, mis sisaldab täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikke arvestusi ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurust, haldusülesande täitmise järjepidevuse ja kvaliteedi tagamise abinõusid ning haldusülesande täitmiseks volitamisest tingitud õiguslikku ja faktilist mõju isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitavat haldusülesannet täidetakse. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt vormistatakse analüüs kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele. Analüüs avalikustatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

II. Õiguslik alus halduslepingu sõlmimiseks

Lepingu sõlmimise aluseks on:

2.1. Haldusmenetluse seadus § 97 lg 1:

Piiritlemata arvu juhtumite reguleerimiseks võib sõlmida halduslepingu vaid seaduses sisalduva volitusnormi alusel.

2.2. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg 1, § 22 lg 2, § 50 lg 1 p 2:

KOKS § 6 lg 1: Omavalitsusüksuse ülesandeks on korraldada antud vallas või linnas sotsiaalabi ja -teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust,

ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ja linnatänavate korrashoidu, juhul kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

KOKS § 22 lg 2: Seadusega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsusüksuse või kohaliku omavalitsusorgani pädevusse antud küsimusi otsustab kohaliku omavalitsuse volikogu, kes võib delegeerida nende küsimuste lahendamise valitsusele.

KOKS § 50 lg 1 p 2: Vallavanem või linnaeape esindab omavalitsusüksust ja valla- või linnavalitsust vastavalt seadusega, valla või linna põhimäärusega ning volikogu poolt antud pädevusele;

2.3. Jäätmeseadus (JäätS) § 67 lg 2:

Kohaliku omavalitsuse volikogu võib riigihangete seaduse §-s 13 sätestatud korras korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldamisega seonduvate ülesannete täitmiseks volitada teist kohaliku omavalitsuse üksust, mittetulundusühingut või sihtasutust, mille liige vastav kohaliku omavalitsuse üksus on ning mille liikmeteks saavad vastavalt põhikirjale olla ainult kohaliku omavalitsuse üksused või kohaliku omavalitsuse üksuste liit;

2.4. MTÜ põhikiri ja MTÜ asutamisleping (5.-9/12/190):

Harku Vallavolikogu 31. mai 2012 otsusega nr 30 otsustati osaleda mittetulundusühingu Harjumaa Ühisteenuste Keskus asutamisel. 28. juunil 2012 sõlmiti mittetulundusühinguga Harjumaa Ühisteenuste Keskus asutamisleping, mille üheks asutaks oli ka Harku vald. Harku vald on ka käesoleva Lepingu sõlmimise hetkel mittetulundusühingu Harjumaa Ühisteenuste Keskus liige. Mittetulundusühingu Harjumaa Ühisteenuste Keskus põhikirja kohaselt saavad mittetulundusühingu liikmeteks olla ainult kohaliku omavalitsuse üksused.

2.5. Halduskoostöö seadus (HKTS) § 3 lg 2, § 5 lg 1, § 9:

HKTS § 3 lg 2: Kohalik omavalitsus võib talle seadusega või selle alusel pandud haldusülesannet volitada juriidilist või füüsilist isikut täitma seaduse alusel antud haldusaktiga või seaduse alusel käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras sõlmitud halduslepinguga.

HKTS § 5 lg 1: Juriidilise või füüsilise isiku võib volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi;

- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HKTS § 9: Kohaliku omavalitsuse haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab volikogu, kes volitab halduslepingut sõlmima valla- või linnavalitsuse;

2.6. Harku Vallavolikogu otsus "Haldusülesande täitmise volitamine ja lepingu sõlmimiseks volituste andmine". HKTS § 5 lõike 2 kohaselt tuleb enne haldusülesannete volitamise otsustamist koostada analüüs. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt vormistatakse analüüs kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele.

III. Analüüs

HKTS § 5 lõike 2 kohane analüüs on järgmine:

1. Täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikud arvestused ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurus

Analüüsitakse muuhulgas haldusülesande täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelevalveks tehtavaid kulutusi (HKTS § 5 lg 1 p 1).

MTÜ Harjumaa Ühisteenuste Keskus (edaspidi ka HÜK) loomise üheks põhjuseks oli Harjumaa Omavalitsuste Liidus aastatel 2011 - 2012 läbiviidud projekti "Suurem haldusvõimekus" raames läbiviidud sotsiaalmajanduslike, finants ja õigusanalüüside tulemused. Sotsiaalmajandusliku tasuvusanalüüsi tulemusena selgus, et jäätmehoolduse koostööorganisatsioon võimaldaks jäätmehooldust Harjumaal tervikuna (eelduseks kõigi Harju omavalitsuste v.a. Tallinn osalemine) korraldada kuluefektiivsemalt ja saavutada lisaks mitmeid kvalitatiivseid võite. Tasuvusanalüüsis võrreldi baasstsenaariumit (olemasolevat jäätmehoolduse korraldust) kahe alternatiivse koostöölahendusega. Mõlemal juhul on jäätmehoolduse korraldamine omavalitsuste koostöös kuluefektiivsem ning paraneks avaliku teenuse kvaliteet.

Haldusülesande täitmiseks volitamisega ega ka haldusülesande täitmisega vallale lisanduvaid kulusid ei kaasne, sest hangete korraldamine ning edasine jäätmeveo alane tegevus on HÜK põhikirjast tulenevalt ühingu tavapärase tegevus ning seda rahastatakse laekuvast liikmemaksust.

Järelevalvet halduslepingu täitmise üle teostab Harku Vallavalitsus kui ametiasutus. Järelevalvekohustusi täidavad vallavalitsuses teenistuses olevad ametiisikud, kelle vastustusalasse kuuluvad keskkonnaalased küsimused. Kuna järelevalvet teostatakse ametiülesannete raames, ei too see kaasa täiendavaid kulusid.

2. Haldusülesande täitmise järjepidevus ja kvaliteedi tagamise abinõud

Analüüsitakse muuhulgas kas haldusülesande täitmiseks volitamine võiks halvenda selle täitmise kvaliteeti (HKTS § 5 lg 1 p 2).

Haldusülesande täitmiseks volitamine eelduslikult ei halvenda selle täitmise kvaliteeti. Kvaliteedi tagamine toimub HÜK nõukogu poolse suuniste andmise ja järelevalve kaudu. Harku vallavalitsuse esindaja on HÜK nõukogu liikmeks ning seeläbi teostab järelevalvet järjepidevuse hoidmiseks ja kvaliteedi tagamiseks. Seeläbi võib teenuse kvaliteet selle täitmiseks volitamise läbi pigem tõusta, sest vigade ilmnemisel on HÜK nõukogus Harku valla esindajal võimalik anda juhatuse esimehele suuniseid vastavate puuduste kõrvaldamiseks.

3. Haldusülesande täitmiseks volitamisest tingitud õiguslikud ja faktilised mõjud isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitatavat haldusülesannet täidetakse

Analüüsitakse muuhulgas, kas haldusülesande täitmiseks volitamine võiks kahjustada avalikke huve ja nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse (HKTS § 5 lg 1 p 3).

Valla elanike (isikud, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse) jaoks haldusülesande täitmiseks volitamisega ei kaasne suuremat muudatust kui see, mis tuleneks vedaja vahetumisest ka juhul, kui vald ise vastavad hanked korraldaks.

Vedaja vahetumisega muutub Harku valla elanikele prügiveo päev, arve esitaja ning isik, kellelega probleemide korral kontakteeruda. Selline muudatus aga kaasneks iga hanke läbiviimise tulemusena uue lepingu sõlmimisel.

IV. Haldusülesannete täitmise volitamise lubatavus

(HKTS § 5 lg 1)

Tulenevalt analüüsist on haldusülesannete täitmise volitamine lubatud, kuna:

- 1) haldusülesande täitmine MTÜ poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestatud on muuhulgas kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi (käsitletud analüüsi punkti 3 alapunktis 1);
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti (käsitletud analüüsi punkti 3 alapunktis 2);
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse (käsitletud analüüsi punkti 3 alapunktis 3).

V. Otsustus

Tulenevalt eeltoodust, sealhulgas analüüsist ja haldusülesannete täitmise volitamise lubatavusest, esitada Harku Vallavolikogule otsustamiseks otsuse "Haldusülesande täitmise volitamine ja lepingu sõlmimiseks volituste andmine" eelnõu koos käesoleva analüüsiga, mis on otsuse lisa.

Koostas:

Harku Vallavalitsus, arendus- ja haldusosakond

17.11.2014

/allkiri/

Kaupo Rätsepp

